

Nr 161.

Av herr **Julin**, angående inskränkning i domförda antalet ledamöter i kammarrätten.

De senaste åren har talats mycket angående vidtagande av åtgärder till förenkling och besparing inom administrationen.

Vid förra riksdagen väcktes bland annat en motion i sådan riktning av herr Lindman, vilken motion föranledde skrivelse från riksdagens sida.

Föga har emellertid praktiskt sett ännu gjorts i sådan riktning, men synas nuvarande svåra ekonomiska tider bjuda, att försök göres härutinnan.

Ett område, där förenklingar och besparingar torde kunna utan men åstadkommas, är det, som faller inom kammarrättens domvärjo.

Då bestämmelserna om antalet ledamöter i kammarrätten vid olika måls handläggning innehållas i den för kammarrätten utfärdade instruktionen, som fastställes av Kungl. Maj:t ensam, erfordras för att få till stånd ändring häri, såvitt den från riksdagens sida önskas, en hemställan jämlikt 89 § regeringsformen.

Den § i senast i tryck tillgängliga instruktion för kammarrätten av år 1908, som innehåller bestämmelser i förevarande avseende, är § 4 mom. 2. Häri stadgas, att i allmänhet vid handläggning av mål och ärenden inom kammarrätten gäller i avseende å domfört antal ledamöter vad för hovrätt finnes stadgat, d. v. s. att i regel 4 ledamöter böra vara tillstädes.

Dock göres häri den inskränkningen, att de i 1 § 7:o, 8:o och 9:o av instruktionen omförmälda mål och ärenden må avgöras av tre ledamöter. De mål och ärenden, som innefattas i sistnämnda tre moment, kunna väsentligen sammanfattas under benämningen beskattningsmål i vidsträckt mening; och avses nedan med »beskattningsmål» dessa mål och ärenden.

Det förefaller beträffande mål, där för närvarande föreskrift finnes,

att de skola handläggas av 4 ledamöter (till väsentligaste del fattigvårdsmål och anmärkningsmål), att tillräcklig säkerhet ur rättssynpunkt skulle med hänsyn till dessa måls natur vinnas, om de handlades av samma antal ledamöter, som är föreskrivet såsom minimum i rådstuvurätter, d. v. s. 3 ledamöter.

Beträffande de ovan under benämningen beskattningsmål sammanfattade målen och ärendena synes det, då i beskattningsmål i regel finnas fyra instanser, nämligen taxeringsnämnd, prövningsnämnd, kammarrätt och regeringsrätt, vara tillräckligt med att dessa mål i kammarrätten avgjordes av två personer och att där skiljaktig mening emellan dem förekomme, en tredje ledamot tillkallades. Även för exempelvis krigskonjunkturskattemål, där endast 3 instanser finnas, torde en sådan anordning vara tillfylles med hänsyn till den sammansättning regeringsrätten äger.

Att genom en sådan anordning, som nu föreslagits, avsevärda årliga besparingar skulle kunna vinnas, framgår redan därav, att antalet bisittande ledamöter i kammarrätten, ordinarie som extra, enligt statskalendern uppgår till 24 stycken.

I trots detta stora antal ledamöter är balansen i kammarrätten alltfjämt orimligt stor, och hava därför nya anslag även innevarande år begärts för avarbetning av densamma. Om besparingar kunna göras häri, om min förevarande motion vinner bifall, är jag ej i tillfälle att nu bedöma.

Med hänsyn till det anförda får undertecknad hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära, att Kungl. Maj:t behagade med upphävande fortast möjligt och senast från den 1 juli i år, av nuvarande § 4 moment 2 av kammarrättens instruktion bestämma, att antalet ledamöter i kammarrätten vid beskattningsmåls handläggning skall utgöra två, såvitt de äro om beslutet ense, men eljest tre samt i övriga inom kammarrätten handlagda mål och ärenden tre.

Stockholm den 31 januari 1921.

Teodor Julin.